

การพัฒนากิจกรรมการอ่านตามรูปแบบการเรียนการสอนแบบสืบสอบเป็นกลุ่มร่วมกับแนวทางการพัฒนา
ความฉลาดรู้การอ่านเพื่อเสริมสร้างความฉลาดรู้การอ่านของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย
Reading Activity Development Based on Group Investigation Instructional
Model and Reading Literacy Development Guidelines to Enhance
Reading Literacy of High School Students

พีระวัฒน์ วิบูลย์กุล^{1*} สันติวัฒน์ จันทร์ไต่²
Peerawat Wiboonkul^{1*} Santiwat Chandai²

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนากิจกรรมการอ่านตามรูปแบบการเรียนการสอนแบบสืบสอบเป็นกลุ่มร่วมกับแนวทางการพัฒนาความฉลาดรู้การอ่านเพื่อเสริมสร้างความฉลาดรู้การอ่านของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย 2) ประเมินความเหมาะสมของกิจกรรมการอ่านที่พัฒนาขึ้น เป็นการศึกษาวิจัยแบบการวิจัยและพัฒนา ผู้ทรงคุณวุฒิประเมินกิจกรรมการอ่าน ได้แก่ อาจารย์ผู้สอนระดับอุดมศึกษาและผู้เชี่ยวชาญในแนวคิดพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับการสอนภาษาไทย จำนวน 2 คน และศึกษานิเทศก์ด้านการสอนภาษาไทย 1 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบประเมินความเหมาะสมของกิจกรรมการอ่านมีลักษณะแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติบรรยาย ได้แก่ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า

1. กิจกรรมการอ่านพัฒนาขึ้นจากรูปแบบการเรียนการสอนแบบสืบสอบเป็นกลุ่มร่วมกับแนวทางการพัฒนาความฉลาดรู้การอ่านเพื่อเสริมสร้างความฉลาดรู้การอ่านของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย กิจกรรมการอ่านเพื่อพัฒนาความฉลาดรู้การอ่านประกอบด้วย 6 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ผู้เรียนเผชิญปัญหาหรือสถานการณ์ที่ชวนให้สงสัย 2) ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นต่อปัญหาหรือสถานการณ์นั้น 3) ผู้เรียนร่วมกันวางแผนในการแสวงหาความรู้ 4) ผู้เรียนดำเนินการแสวงหาความรู้ 5) ผู้เรียนวิเคราะห์ข้อมูล สรุปผลข้อมูล นำเสนอและอภิปรายผล 6) ผู้เรียนกำหนดประเด็นปัญหาที่ต้อง การสืบสอบหาคำตอบหากปัญหานั้นยังไม่ได้รับคำตอบ

2. ผลการประเมินกิจกรรมการอ่านจากผู้ทรงคุณวุฒิพบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด (Mean = 4.82, S.D. = 0.32) โดยอาจนำไปใช้เพื่อเสริมสร้างความฉลาดรู้การอ่านของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายได้

คำสำคัญ: กิจกรรมการอ่าน, ความฉลาดรู้การอ่าน, แนวทางการพัฒนาความฉลาดรู้การอ่าน, รูปแบบการเรียนการสอนแบบสืบสอบเป็นกลุ่ม

Abstract

The objectives of this research were to: 1) develop reading activities based on the Group Investigation instructional model integrated with a reading literacy development approach to enhance the reading literacy of upper secondary school students 2) evaluate the appropriateness of the developed reading activities. The study employed research and development design. The activities were evaluated by three experts: two university-level Thai language teaching instructors and one Thai language teaching supervisor. The research instrument was a five-point Likert scale assessment form designed to evaluate the

^{1,2} คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

^{1,2} Faculty of Education, Chulalongkorn University

* Author E-mail: 6680107027@student.chula.ac.th

appropriateness of the reading activities. The data were analyzed using descriptive statistics, including mean and standard deviation.

The results of this research found that:

1. The reading activities were developed based on the Group Investigation instructional model, integrated with approaches to enhance reading literacy, in order to foster reading literacy among upper secondary school students. The reading activities designed to develop reading literacy consist of six steps: 1) Students encounter a problem or situation that stimulates curiosity 2) Students express opinions about the problem or situation 3) Students collaboratively plan an inquiry to seek knowledge 4) Students conduct the inquiry to acquire knowledge 5) Students analyze, summarize, present, and discuss the findings 6) Students identify further questions if the problem remains unresolved.

2. The evaluation of the reading activities by experts indicated the highest level of appropriateness (Mean = 4.82, S.D. = 0.32). These activities can be applied to enhance reading literacy among upper secondary school students.

Keywords: Reading activity, Reading literacy, Reading literacy development guidelines, Group investigation instructional model

บทนำ

โลกยุคปัจจุบันมีความเจริญก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีและการสื่อสารเป็นอย่างมาก เป็นโลกของการติดต่อสื่อสารไร้ขอบเขต ผู้คนสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารที่ต้องการได้อย่างสะดวกรวดเร็ว การเกิดขึ้นของเทคโนโลยีต่าง ๆ ทำให้พฤติกรรมการอ่านเปลี่ยนแปลงตามไปด้วย การอ่านในยุคปัจจุบันไม่จำเป็นต้องอ่านจากตัวเล่มเท่านั้น แต่สามารถอ่านจากช่องทางอื่น ๆ ที่หลากหลายมากขึ้นได้อีกด้วย ผู้เรียนในยุคนี้จึงต้องใช้ความฉลาดรู้ด้านการอ่าน (Reading literacy) ซึ่งเป็นความสามารถในการทำความเข้าใจกับสิ่งที่ได้อ่านสามารถนำไปใช้ประเมิน สะท้อนออกมาเป็นความคิดเห็นของตนเอง เพื่อพัฒนาความรู้และศักยภาพการมีส่วนร่วมในสังคม และความเพลิดเพลินในการอ่าน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์สู่ความเป็นพลเมืองโลกที่สมบูรณ์ ท่ามกลางการขยายตัวของเทคโนโลยีดิจิทัล (Mullis & Martin, 2019, UNESCO, 2025) และจากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องซึ่งชี้ให้เห็นว่าความฉลาดรู้การอ่านมีองค์ประกอบ 3 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) กระบวนการอ่าน 2) การนำผลการอ่านไปใช้ตามวัตถุประสงค์และสถานการณ์ที่หลากหลาย และ 3) ความผูกพันกับการอ่าน (Mullis & Martin, 2019; National Assessment Governing board, 2019; OECD, 2019; สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, 2565)

ความฉลาดรู้การอ่าน มีความสำคัญในหลายระดับทั้งระดับผู้เรียนและระดับสังคม โดยความสำคัญต่อผู้เรียน คือ ผู้ที่มีความฉลาดรู้การอ่านจะมีความพร้อมต่อการใช้ชีวิตในยุคที่สื่อมีความหลากหลาย และสามารถนำผลการอ่านไปปรับใช้ให้เกิดประโยชน์ในสถานการณ์ต่าง ๆ ตามวัตถุประสงค์ของตนเองได้ ส่วนความสำคัญในระดับสังคม คือ ผลการประเมินความฉลาดรู้การอ่านเป็นข้อมูลต่อเนื่องให้แก่โรงเรียนและระบบการศึกษาในการกำหนดประเด็นที่ควรพัฒนาแก่ผู้เรียน อีกทั้งเป็นหนึ่งในตัวชี้วัดคุณภาพการศึกษาในระดับชาติด้วย (สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี [สสวท.], 2566)

ผลการประเมินความฉลาดรู้การอ่านของโปรแกรมประเมินสมรรถนะนักเรียนมาตรฐานสากล (PISA) ปี 2022 พบว่า นักเรียนไทยมีคะแนนเฉลี่ย 379 คะแนน เมื่อเทียบกับผลการประเมินความฉลาดรู้การอ่านของ PISA ปี 2018 พบว่า นักเรียนไทยมีคะแนนเฉลี่ย 393 คะแนน แสดงให้เห็นว่าคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนไทยลดลง 14 คะแนน และลดลงอย่างต่อเนื่องจากผลการประเมินความฉลาดรู้การอ่านในรอบการประเมินที่ผ่านมา ผลการประเมินความฉลาดรู้การอ่านของ PISA ปี 2022 ยังระบุเพิ่มเติมอีกว่า คะแนนเฉลี่ยความฉลาดรู้

การอ่านของนักเรียนไทยสังกัดโรงเรียนสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) มีค่าเท่ากับ 393 คะแนน ซึ่งต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยของ OECD 83 คะแนน (สสวท., 2566) ผลการประเมินนี้สอดคล้องกับข้อมูลของสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (2568) ซึ่งได้รายงานผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2565 พบว่าในสาระการอ่าน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย มีคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศเท่ากับ 19.41 ลดลงจากปีการศึกษา 2564 ซึ่งมีคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศเท่ากับ 19.92

ปัญหาข้างต้นสอดคล้องกับการสำรวจข้อมูลของผู้วิจัยด้วยวิธีการสัมภาษณ์ผู้สอนรายวิชาภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษา จำนวน 6 คน เพื่อเก็บข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาความฉลาดรู้การอ่านของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายพบว่า ผู้เรียนยังคงมีปัญหาในการทำความเข้าใจ วิเคราะห์ ประเมินและสะท้อนบทอ่าน รวมไปถึงไม่สามารถบอกวัตถุประสงค์ แนวทางการนำผลการอ่านที่ได้ไปใช้ให้เหมาะสมกับชีวิตจริงของตนเอง และยังพบว่าผู้เรียนขาดการมีส่วนร่วมในบทอ่านและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน นอกจากนี้ผู้วิจัยได้สังเกตจากผลสัมฤทธิ์รายวิชาภาษาไทย สาระการอ่านในชั้นเรียนที่ผู้วิจัยจัดการเรียนการสอนพบข้อมูลสอดคล้องกันว่า ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์การอ่านอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ

ข้อมูลดังกล่าวสะท้อนให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างผลการประเมินความฉลาดรู้การอ่านของ PISA คะแนนการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 การสัมภาษณ์ผู้สอนรายวิชาภาษาไทย และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนว่า เมื่อนักเรียนจบการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และเข้าศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ยังคงพบปัญหาที่เกี่ยวข้องกับความฉลาดรู้การอ่านอย่างต่อเนื่อง ดังนั้นจึงควรพัฒนาความฉลาดรู้การอ่านให้แก่ผู้เรียนที่จบจากชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นต่อเนื่องจนถึงระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เพื่อยกระดับความสามารถด้านความฉลาดรู้การอ่านของผู้เรียนเพื่อนำไปใช้ศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาและใช้สำหรับทักษะการทำงานในอนาคต

ข้อมูลดังกล่าวสอดคล้องกับสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (2564) ที่ระบุสาเหตุของผลการประเมินความฉลาดรู้การอ่านของนักเรียนไทยที่อยู่ในระดับต่ำว่า การจัดการเรียนการสอนอ่านของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายนักเรียนไม่ได้รับการส่งเสริมการรู้กลยุทธ์ในการอ่านเพื่อทำความเข้าใจและจดจำ การนำผลการอ่านไปใช้ตามวัตถุประสงค์ และความผูกพันกับการอ่าน ซึ่งเป็นปัจจัยที่จะส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถนำไปใช้เพื่อให้อ่านเกิดประสิทธิภาพได้ นอกจากนี้เมื่อนักเรียนต้องอ่านบทอ่านแล้วตอบคำถาม การตอบคำถามของนักเรียนมักไม่มีการอธิบายและให้เหตุผลประกอบ หรือตอบไม่ตรงกับคำถามที่กำหนด ซึ่งปัญหาดังกล่าวเป็นผลที่เกี่ยวข้องกับการอ่านและการตอบคำถามโดยตรง ซึ่งสรุปได้ว่าการจัดการเรียนการสอนอ่านยังไม่มีประสิทธิผลเท่าที่ควร

ผู้วิจัยเห็นว่าการพัฒนากิจกรรมการสอนอ่านเป็นวิธีการหนึ่งที่สามารถแก้ไขปัญหาคือความฉลาดรู้การอ่านของผู้เรียนได้ ผู้วิจัยจึงศึกษารูปแบบการเรียนการสอนที่มีแนวโน้มว่าสามารถส่งเสริมความฉลาดรู้การอ่านและพบรูปแบบการเรียนการสอนที่น่าสนใจคือ รูปแบบการเรียนการสอนแบบสืบสอบเป็นกลุ่ม (Group investigation instructional model) เนื่องจากเป็นรูปแบบที่มีพื้นฐานมาจากแนวคิดกระบวนการสืบสอบ แสวงหาความรู้ (Inquiry) แนวคิดเกี่ยวกับความรู้ (Knowledge) และทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative learning) นอกจากนี้รูปแบบการเรียนการสอนแบบสืบสอบเป็นกลุ่มยังช่วยพัฒนาทักษะความสัมพันธ์ รวมทั้งทักษะการแสวงหาความรู้ และทักษะการคิด ด้วยความร่วมมือและการช่วยเหลือจากเพื่อนอีกด้วย (Joyce & Weil 2003; ทิศนา แคมมณี, 2566)

รูปแบบการเรียนการสอนแบบสืบสอบเป็นกลุ่มมี 6 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ผู้เรียนเผชิญปัญหาหรือสถานการณ์ที่ชวนให้สงสัย 2) ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นต่อปัญหาหรือสถานการณ์นั้น 3) ผู้เรียนร่วมกัน

วางแผนในการแสวงหาความรู้ 4) ผู้เรียนดำเนินการแสวงหาความรู้ 5) ผู้เรียนวิเคราะห์ข้อมูล สรุปผลข้อมูล นำเสนอและอภิปรายผล และ 6) ผู้เรียนกำหนดประเด็นปัญหาที่ต้องการสืบสอบหาคำตอบหากปัญหานั้นยังไม่ได้รับคำตอบ การศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า รูปแบบการเรียนการสอนแบบสืบสอบเป็นกลุ่มสามารถนำมาใช้พัฒนาความสามารถในการอ่านและแรงจูงใจให้กับนักเรียนระดับมัธยมศึกษา (Nasir et al., 2019; Nurlailiah et al., 2022) และระดับประถมศึกษาได้ (Bamabang, 2023) แสดงให้เห็นว่า รูปแบบการเรียนการสอนแบบสืบสอบเป็นกลุ่มน่าจะสามารถพัฒนาความฉลาดรู้การอ่านของผู้เรียนได้ หากนำขั้นตอนของรูปแบบการเรียนการสอนแบบสืบสอบเป็นกลุ่มมาบูรณาการร่วมกับแนวทางการพัฒนาความฉลาดรู้การอ่าน

ผู้วิจัยสังเคราะห์แนวทางการพัฒนาความฉลาดรู้การอ่านจาก สำนักงานราชบัณฑิตยสภา (2562) ศูนย์ดำเนินงาน PISA แห่งชาติ (2564) และ สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท., 2567) ได้ผล 5 ประเด็นดังนี้ 1) ผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเลือกบทอ่านที่หลากหลายในด้านเนื้อหาตามสถานการณ์การอ่าน 2) ผู้สอนอธิบายและสาธิตการใช้กลยุทธ์ในการอ่าน และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนการใช้กลยุทธ์การอ่านด้วยตนเอง 3) ผู้สอนให้เวลาที่เพียงพอสำหรับการพัฒนาการอ่านของผู้เรียน และให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ 4) ผู้สอนออกแบบคำถามเพื่อใช้ในการทำกิจกรรมให้มีความเหมาะสมกับผู้เรียน มีความท้าทาย และบูรณาการทักษะจากวิชาอื่น ๆ และ 5) ผู้สอนประเมินผลการอ่านตลอดกระบวนการอ่าน โดยเน้นการประเมินความก้าวหน้าของผู้เรียนมากกว่าการตัดสิน

ผู้วิจัยจึงพัฒนากิจกรรมการอ่านเพื่อให้มีวัตถุประสงค์ที่เฉพาะเจาะจงมากยิ่งขึ้นในการเสริมสร้างความฉลาดรู้การอ่าน โดยใช้ขั้นตอนของรูปแบบการเรียนการสอนแบบสืบสอบเป็นกลุ่ม แล้วนำแนวทางการพัฒนาความฉลาดรู้การอ่านทั้ง 5 ประเด็น มาใช้เป็นรายละเอียดในการจัดกิจกรรมการอ่านในแต่ละชั้น เพื่อให้ได้ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการอ่านตามรูปแบบการเรียนการสอนแบบสืบสอบเป็นกลุ่มร่วมกับแนวทางการพัฒนาความฉลาดรู้การอ่านเพื่อเสริมสร้างความฉลาดรู้การอ่านของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนากิจกรรมการอ่านตามรูปแบบการเรียนการสอนแบบสืบสอบเป็นกลุ่มร่วมกับแนวทางการพัฒนาความฉลาดรู้การอ่านเพื่อเสริมสร้างความฉลาดรู้การอ่านของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย
2. เพื่อประเมินความเหมาะสมของกิจกรรมการอ่านที่พัฒนาขึ้น

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and development) โดยแบ่งการดำเนินวิจัยเป็น 2 ระยะดังนี้

1. ระยะที่ 1 การศึกษาค้นคว้าข้อมูล ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อพัฒนากิจกรรมการอ่าน ประกอบด้วยขั้นตอนดังนี้

- 1.1 การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทำให้ได้ข้อมูลสภาพปัญหาของนักเรียนด้านการอ่าน ซึ่งเกิดจากสาเหตุ 2 ประการ ได้แก่ ประการแรก นักเรียนไม่เห็นถึงความสำคัญของการอ่าน ประการที่สอง การจัดการเรียนรู้ของผู้สอนในรายวิชาภาษาไทย มิได้มุ่งเน้นถึงกระบวนการอ่าน การนำผลการอ่านไปใช้เชื่อมโยงสู่ชีวิตจริง รวมไปถึงการส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความผูกพันและมีเจตคติที่ดีต่อการอ่าน ผู้วิจัยจึงศึกษาแนวทางในการแก้ไขปัญหารูปแบบของการวิจัยที่มีความเหมาะสม อีกทั้งแนวทางในการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยต่อไป

1.2 ศึกษานโยบาย จุดเน้นด้านการศึกษา สํารวจปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ทักษะต่าง ๆ ในรายวิชาภาษาไทย เพื่อกําหนดตัวแปรตามที่มีความสําคัญในการพัฒนาผู้เรียนซึ่งได้แก่ ความฉลาดรู้การอ่าน นำไปสู่การกำหนดหัวข้อการวิจัยและขอบเขตของการวิจัย

1.3 ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับความฉลาดรู้การอ่าน เพื่อนำมาสังเคราะห์เป็นความหมายและองค์ประกอบของความฉลาดรู้การอ่านพบว่า ความฉลาดรู้การอ่าน หมายถึง ความสามารถในการทำความเข้าใจ ประเมิน และสะท้อนในสิ่งที่อ่านตามสถานการณ์การอ่านที่หลากหลาย นำผลการอ่านไปใช้อย่างสอดคล้องกับเนื้อหาสาระและวัตถุประสงค์ของบทอ่าน พัฒนาความรู้ มีส่วนร่วมในสังคมอย่างเหมาะสม และมีความผูกพันกับการอ่าน ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบดังนี้ 1) กระบวนการอ่าน 2) การนำผลการอ่านไปใช้ตามวัตถุประสงค์และสถานการณ์การอ่านที่หลากหลาย และ 3) ความผูกพันกับการอ่าน

1.4 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สาระที่ 1 การอ่าน ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายร่วมกับกระบวนการอ่าน ตัวชี้วัดของ PISA Reading Framework 2022 เพื่อสังเคราะห์เป็นตัวชี้วัดความฉลาดรู้การอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายสำหรับใช้เป็นแนวกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง และการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

1.5 ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยทั้งในและต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการเรียนการสอนแบบสืบสอบเป็นกลุ่ม เพื่อสังเคราะห์เป็นความหมายและขั้นตอนพบว่า รูปแบบการเรียนการสอนแบบสืบสอบเป็นกลุ่ม หมายถึง รูปแบบที่มุ่งเน้นการแสวงหาความรู้หรือคำตอบ ผ่านปฏิสัมพันธ์และความร่วมมือของสมาชิกภายในกลุ่ม และมีขั้นตอน 6 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ให้ผู้เรียนเผชิญปัญหาหรือสถานการณ์ที่ชวนให้สงสัย 2) ให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นต่อปัญหาหรือสถานการณ์นั้น 3) ให้ผู้เรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันวางแผนในการแสวงหาความรู้ 4) ให้ผู้เรียนดำเนินการแสวงหาความรู้ 5) ให้ผู้เรียนวิเคราะห์ข้อมูล สรุปผลข้อมูล นำเสนอและอภิปรายผล และ 6) ให้ผู้เรียนกำหนดประเด็นปัญหาที่ต้องการสืบสอบหาคำตอบ

1.6 ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวทางพัฒนาความฉลาดรู้การอ่าน เพื่อเป็นข้อมูลในการกำหนดขั้นตอนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความฉลาดรู้การอ่าน พบว่าแนวทางพัฒนาความฉลาดรู้การอ่าน มี 5 ประเด็นประกอบไปด้วย 1) การคัดเลือกบทอ่าน 2) การสอนกลยุทธ์การอ่าน 3) เวลา 4) ภาระงาน และ 5) การประเมินผล

1.7 สังเคราะห์กิจกรรมการอ่านตามรูปแบบการเรียนการสอนแบบสืบสอบเป็นกลุ่มร่วมกับแนวทางการพัฒนาความฉลาดรู้การอ่าน

2. ระยะที่ 2 การประเมินความเหมาะสมของกิจกรรมการอ่านโดยผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วยขั้นตอน ดังนี้

2.1 นำกิจกรรมการอ่านตามรูปแบบการเรียนการสอนแบบสืบสอบเป็นกลุ่มร่วมกับแนวทางการพัฒนาความฉลาดรู้การอ่านเพื่อเสริมสร้างความฉลาดรู้การอ่าน ให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความถูกต้องและประเมินความเหมาะสมในการนำไปใช้ ดังนี้

1) กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 คน เลือกแบบเจาะจง ประกอบด้วยอาจารย์ผู้สอนระดับอุดมศึกษาและผู้เชี่ยวชาญในแนวคิดพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับการสอนภาษาไทย จำนวน 2 คน และศึกษานิเทศก์ด้านการสอนภาษาไทย 1 คน

2) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบประเมินความเหมาะสมการจัดกิจกรรมการอ่านตามรูปแบบการเรียนการสอนแบบสืบสอบเป็นกลุ่มร่วมกับแนวทางการพัฒนาความฉลาดรู้การอ่าน เพื่อเสริมสร้าง

ความฉลาดรู้การอ่าน ซึ่งเป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ ประเมินเป็นรายข้อ ประกอบด้วย ประเด็นการประเมิน 5 ประเด็นหลัก ได้แก่ (1) แนวคิดที่ใช้ในการพัฒนากิจกรรมการอ่าน (2) วัตถุประสงค์ของกิจกรรมการอ่าน (3) ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการอ่านตามรูปแบบการเรียนการสอนแบบสืบสอบเป็นกลุ่มร่วมกับแนวทางการพัฒนาความฉลาดรู้การอ่านเพื่อเสริมสร้างความฉลาดรู้การอ่าน (4) การวัดและประเมินผล และ (5) กิจกรรมการอ่านสามารถเสริมสร้างความฉลาดรู้การอ่านของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายได้ แล้วนำผลที่ได้มาคำนวณค่าเฉลี่ย เพื่อระบุค่าความเหมาะสม โดยใช้เกณฑ์การพิจารณาของ บุญชม ศรีสะอาด (2556) ดังนี้ คะแนนเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง มีความเหมาะสมมากที่สุด คะแนนเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง มีความเหมาะสมมาก คะแนนเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง มีความเหมาะสมปานกลาง คะแนนเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง มีความเหมาะสมน้อย และคะแนนเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง มีความเหมาะสมน้อยที่สุด ทั้งนี้คะแนนเฉลี่ยของผลการประเมินรายข้อต้องมีค่ามากกว่า 3.51 ขึ้นไป ถือว่านำไปใช้ได้ หากมีข้อสังเกตหรือข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจากผู้ทรงคุณวุฒิก็จะนำมาพิจารณาปรับปรุงแก้ไขด้วย ถ้าค่าเฉลี่ยมีคะแนนต่ำกว่า 3.50 ต้องปรับปรุงแก้ไขรายละเอียดตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ

2.2 รวบรวมผลการประเมินของผู้ทรงคุณวุฒิและนำมาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และนำมาเทียบกับเกณฑ์ความเหมาะสม อีกทั้งนำข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิมาสังเคราะห์เพื่อใช้ในการปรับปรุงกิจกรรมการอ่านต่อไป

ผลการวิจัย

ผลการพัฒนากิจกรรมการอ่านตามรูปแบบการเรียนการสอนแบบสืบสอบเป็นกลุ่มร่วมกับแนวทางการพัฒนาความฉลาดรู้การอ่านเพื่อเสริมสร้างความฉลาดรู้การอ่านของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่พัฒนาขึ้น มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. กิจกรรมการอ่านตามรูปแบบการเรียนการสอนแบบสืบสอบเป็นกลุ่มร่วมกับแนวทางการพัฒนาความฉลาดรู้การอ่านเพื่อเสริมสร้างความฉลาดรู้การอ่านของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย มีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างความฉลาดรู้การอ่านของผู้เรียน โดยผู้วิจัยสังเคราะห์จากรูปแบบการเรียนการสอนแบบสืบสอบเป็นกลุ่มร่วมกับแนวทางการพัฒนาความฉลาดรู้การอ่าน ได้กิจกรรมการอ่านดังตารางต่อไปนี้

ขั้นตอนรูปแบบการเรียนการสอนแบบสืบสอบเป็นกลุ่ม	แนวทางการพัฒนาความฉลาดรู้การอ่าน	กิจกรรมการอ่านตามรูปแบบการเรียนการสอนแบบสืบสอบเป็นกลุ่มร่วมกับแนวทางการพัฒนาความฉลาดรู้การอ่านเพื่อเสริมสร้างความฉลาดรู้การอ่าน
ขั้นที่ 1 ผู้เรียนเผชิญปัญหาหรือสถานการณ์ที่ชวนให้สงสัย ขั้นให้ผู้เรียนเผชิญกับปัญหาหรือสถานการณ์ที่ชวนสงสัย ทำทนาย เพื่อกระตุ้นความสนใจและความต้องการในการสืบสอบหาคำตอบ	- การคัดเลือกบทอ่าน - การประเมินผล	1) ผู้สอนนำเสนอบทอ่านที่ หลากหลายทั้งบันเทิงคดีและสารคดี 2) ผู้สอนอธิบายวัตถุประสงค์การอ่าน 3) ผู้เรียนจำแนกบทอ่านตามวัตถุประสงค์การอ่าน 4) ผู้เรียนกำหนดวัตถุประสงค์การอ่าน 5) ผู้เรียนเลือกบทอ่านที่เหมาะสมกับวัตถุประสงค์การอ่าน
ขั้นที่ 2 ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นต่อปัญหาหรือสถานการณ์นั้น ขั้นให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นเพื่อนำไปสู่การแก้ปัญหาที่หลากหลาย	- การสอนกลยุทธ์การอ่าน - การประเมินผล	1) ผู้สอนอธิบายและสาธิตกลยุทธ์การอ่าน 2) ผู้สอนให้ผู้เรียนฝึกใช้กลยุทธ์การอ่านร่วมกับผู้สอน เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจผลการใช้กลยุทธ์เพื่อให้บรรลุกระบวนการอ่านทุกระดับ

ขั้นตอนรูปแบบการเรียนการสอนแบบสืบสอบเป็นกลุ่ม	แนวทางการพัฒนาความฉลาดรู้การอ่าน	กิจกรรมการอ่านตามรูปแบบการเรียนการสอนแบบสืบสอบเป็นกลุ่มร่วมกับแนวทางการพัฒนาความฉลาดรู้การอ่านเพื่อเสริมสร้างความฉลาดรู้การอ่าน
<p>ขั้นที่ 3 ผู้เรียนร่วมกันวางแผนในการแสวงหาความรู้ ขั้นให้ผู้เรียนเกิดความต้องการแสวงหาคำตอบ และสมาชิกแต่ละกลุ่มช่วยกันวางแผน รวมถึงไปถึงมีการแบ่งบทบาทหน้าที่ในแต่ละกลุ่มเพื่อแสวงหาความรู้</p>	<ul style="list-style-type: none"> - การคัดเลือกบทอ่าน - ภาระงาน - การประเมินผล 	<ol style="list-style-type: none"> 1) ผู้สอนนำเสนอบทอ่านที่หลากหลายในสถานการณ์การอ่านประเภทเดียวกันเพื่อให้ผู้เรียนเลือกบทอ่านตามความสนใจของตนเอง 2) ผู้เรียนเลือกบทอ่านตามความสนใจของตนเองแล้วรวมกลุ่มตามบทอ่านที่เลือก 3) มอบหมายภาระงานการอ่านให้แต่ละกลุ่ม 4) ผู้เรียนร่วมกันแบ่งหน้าที่ในการทำงาน 5) ผู้เรียนร่วมกันวางแผนเลือกใช้กลยุทธ์การอ่าน
<p>ขั้นที่ 4 ผู้เรียนดำเนินการแสวงหาความรู้ ขั้นให้ผู้เรียนดำเนินการแสวงหาความรู้ตามแผนงานและหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย</p>	<ul style="list-style-type: none"> - การสอนกลยุทธ์การอ่าน - เวลา - ภาระงาน - ประเมินผล 	<ol style="list-style-type: none"> 1) ผู้เรียนร่วมกันอ่านตามกลยุทธ์การอ่านที่วางแผนไว้ 2) ผู้เรียนร่วมกันทำภาระงานที่ผู้สอนมอบหมายให้ประสบความสำเร็จ
<p>ขั้นที่ 5 ผู้เรียนวิเคราะห์ข้อมูลสรุปผลข้อมูล นำเสนอ และอภิปรายผล ขั้นให้ผู้เรียนวิเคราะห์ข้อมูลโดยการอภิปราย และสรุปผลต่อจากนั้นให้แต่ละกลุ่มนำเสนอผล อภิปรายผลร่วมกันทั้งชั้น และประเมินผลทั้งด้านผลงานและกระบวนการเรียนรู้ ปัญหาและอุปสรรคในการทำงานที่ได้รับ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ภาระงาน - ประเมินผล 	<ol style="list-style-type: none"> 1) ผู้เรียนร่วมกันวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการอ่านและแลกเปลี่ยนข้อมูลร่วมกัน 2) ผู้เรียนร่วมกันสรุปผลที่ได้จากการอ่าน 3) ผู้เรียนนำเสนอผลที่ได้จากการอ่าน 4) ผู้เรียนร่วมกันอภิปรายการนำเสนอผลการอ่านของกลุ่มอื่น 5) ผู้สอนให้ข้อเสนอเพื่อให้ผลการอ่านมีความสมบูรณ์ 6) ผู้เรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันประเมินความสำเร็จของการใช้กลยุทธ์การอ่าน
<p>ขั้นที่ 6 ผู้เรียนกำหนดประเด็นปัญหาที่ต้องการสืบสอบหาคำตอบ หากปัญหานั้นยังไม่ได้รับคำตอบ (ถ้ามี) ขั้นให้การส่งเสริมสนับสนุนหากผู้เรียนยังต้องการแสวงหาความรู้เพิ่มเติมต่อไป และแนะนำแหล่งค้นคว้าหาความรู้ เพื่อประโยชน์ให้กับผู้เรียน</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ประเมินผล 	<ol style="list-style-type: none"> 1) ผู้สอนตรวจสอบปัญหาเกี่ยวกับการอ่านด้วยวิธีต่างๆ เช่น การตรวจผลงาน การใช้คำถาม หากพบว่ามีปัญหา ผู้สอนจะต้องดำเนินการ 2 แบบตามประเภทของปัญหาดังนี้ <ol style="list-style-type: none"> 1.1) หากพบปัญหาย่อย ๆ ผู้สอนมอบหมายให้แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับกลุ่มอื่นหรือผู้สอนเป็นผู้เสนอแนะแนวทางการแก้ปัญหา 1.2) หากพบปัญหาหลักที่ผู้สอนและเพื่อนไม่สามารถหาคำตอบได้จะต้องเริ่มกระบวนการในขั้นที่ 1 อีกครั้ง

ตารางที่ 1 แสดงผลการสังเคราะห์การจัดกิจกรรมการอ่านตามรูปแบบการเรียนการสอนแบบสืบสอบเป็นกลุ่มร่วมกับแนวทางการพัฒนาความฉลาดรู้การอ่านเพื่อเสริมสร้างความฉลาดรู้การอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

ตารางที่ 1 สรุปการพัฒนาขั้นตอนการจัดกิจกรรมการอ่านตามรูปแบบการเรียนการสอนแบบสืบสอบ เป็นกลุ่มร่วมกับแนวทางการพัฒนาความฉลาดรู้การอ่านเพื่อเสริมสร้างความฉลาดรู้การอ่านของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยมีรายละเอียดดังนี้

1.1 ขั้นที่ 1 เผชิญปัญหาหรือสถานการณ์ที่ชวนให้สงสัย

ผู้สอนนำเสนอบทอ่านที่หลากหลายทั้งบันเทิงคดีและสารคดี เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ บทอ่าน อธิบายวัตถุประสงค์การอ่านให้กับผู้เรียน โดยอธิบายถึงลักษณะบทอ่านแต่ละประเภท ได้แก่ บันเทิงคดี และสารคดี จากนั้นผู้เรียนจำแนกบทอ่านตามวัตถุประสงค์การอ่านและร่วมกันกำหนดวัตถุประสงค์การอ่าน เพื่อใช้เป็นเป้าหมายในการเลือกอ่านบทอ่านที่มีความหลากหลายตามสถานการณ์ ตลอดจนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเลือกบทอ่านที่เหมาะสมกับวัตถุประสงค์การอ่าน

1.2 ขั้นที่ 2 แสดงความคิดเห็นต่อปัญหาหรือสถานการณ์นั้น

ผู้สอนอธิบายและสาธิตกลยุทธ์การอ่าน ซึ่งผู้เรียนจะต้องร่วมกันศึกษากลยุทธ์การอ่านที่หลากหลายและเหมาะสมกับบทอ่านตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ จากนั้นฝึกใช้กลยุทธ์การอ่านร่วมกับผู้สอน เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจผลการใช้กลยุทธ์และบรรลุกระบวนการอ่านทุกระดับ

1.3 ขั้นที่ 3 ร่วมกันวางแผนในการแสวงหาความรู้

ผู้สอนนำเสนอบทอ่านที่หลากหลายในสถานการณ์การอ่านประเภทเดียวกันเพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเลือกบทอ่านตามความสนใจของตนเองแล้วรวมกลุ่มกันตามบทอ่านที่ตนเองเลือก โดยผู้เรียนที่มีความสนใจร่วมกันจะอยู่กลุ่มเดียวกัน ผู้สอนมอบหมายภาระงานการอ่านที่มีความท้าทายและเหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียนในแต่ละกลุ่ม เช่น การนำเสนอหน้าชั้นเรียน ใบกิจกรรมการอ่าน เพื่อให้ผู้เรียนใช้กระบวนการสืบสอบหาคำตอบเข้ามาใช้ในการทำภาระงาน ตลอดจนร่วมกันแบ่งหน้าที่ในการทำงาน เช่น หัวหน้ากลุ่ม ผู้จัดบันทึก ผู้สืบค้นข้อมูล จากนั้นผู้เรียนร่วมกันวางแผนเลือกใช้กลยุทธ์การอ่าน เพื่อให้ได้ผลการอ่านตามวัตถุประสงค์การอ่านที่กำหนดไว้

1.4 ขั้นที่ 4 ผู้เรียนดำเนินการแสวงหาความรู้

ผู้เรียนร่วมกันอ่านบทอ่านและหาคำตอบผ่านการสืบสอบภายในกลุ่มตามกลยุทธ์การอ่านที่วางแผนไว้ โดยผู้สอนกำหนดเวลาที่เหมาะสมในการอ่านบทอ่าน และให้ผู้เรียนร่วมกันทำภาระงานที่ผู้สอนมอบหมายให้ประสบความสำเร็จ

1.5 ขั้นที่ 5 วิเคราะห์ข้อมูล สรุปผลข้อมูล นำเสนอและอภิปรายผล

ผู้เรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการอ่าน แลกเปลี่ยนข้อมูล ความคิดเห็น และร่วมกันสรุปผลที่ได้จากการอ่านผ่านภาระงานที่ครูมอบหมายให้สำเร็จ จากนั้นผู้เรียนนำเสนอผลที่ได้จากการอ่านหน้าชั้นเรียนให้เพื่อนรับฟัง เปิดโอกาสให้ผู้เรียนร่วมกันอภิปรายการนำเสนอผลการอ่านของกลุ่มอื่น โดยมีผู้สอนให้ข้อเสนอแนะเพื่อให้ผลการอ่านมีความสมบูรณ์ ซึ่งอาจจะมีการเปลี่ยนแปลงคำตอบ หรือขยายขอบเขตของคำตอบให้เพิ่มมากขึ้น ทำให้ได้ผลของการอ่านที่สมบูรณ์ ตลอดจนให้ผู้เรียนแต่ละกลุ่มประเมินความสำเร็จของการใช้กลยุทธ์การอ่าน

1.6 ขั้นที่ 6 กำหนดประเด็นปัญหาที่ต้องการสืบสอบหาคำตอบหากปัญหานั้นยังไม่ได้รับคำตอบ

ผู้สอนตรวจสอบปัญหาเกี่ยวกับการอ่านของผู้เรียนด้วยวิธีต่าง ๆ เช่น การตรวจผลงาน การใช้คำถาม หากพบว่ายังมีปัญหา ผู้สอนจะต้องดำเนินการ 2 แบบตามประเภทของปัญหาดังนี้ 1) หากพบปัญหาย่อย ๆ ผู้สอนมอบหมายให้แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับกลุ่มอื่นหรือผู้สอนเป็นผู้เสนอแนะแนวทางการแก้ปัญหา 2) หากพบปัญหาหลักที่ผู้สอนและเพื่อนไม่สามารถหาคำตอบได้จะต้องเริ่มกระบวนการในขั้นที่ 1 อีกครั้ง

2. ผลการประเมินความเหมาะสมของกิจกรรมการอ่านที่พัฒนาขึ้นโดยผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาที่เกี่ยวข้อง มีรายละเอียดดังนี้

รายการประเมิน	$\bar{x}$	S.D.	คุณภาพ
1. แนวคิดที่ใช้ในการพัฒนากิจกรรมการอ่าน			
1.1 รูปแบบการเรียนการสอนแบบสืบสอบเป็นกลุ่ม	4.67	0.58	มากที่สุด
1.2 แนวทางการพัฒนาความฉลาดรู้การอ่าน	4.67	0.58	มากที่สุด
2. วัตถุประสงค์ของกิจกรรมการอ่าน	4.67	0.58	มากที่สุด
3. ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการอ่าน			
ขั้นที่ 1 ผู้เรียนเผชิญปัญหาหรือสถานการณ์ที่ชวนให้สงสัย	5.00	0.00	มากที่สุด
ขั้นที่ 2 ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นต่อปัญหาหรือสถานการณ์นั้น	5.00	0.00	มากที่สุด
ขั้นที่ 3 ผู้เรียนร่วมกันวางแผนในการแสวงหาความรู้	5.00	0.00	มากที่สุด
ขั้นที่ 4 ผู้เรียนดำเนินการแสวงหาความรู้	4.67	0.58	มากที่สุด
ขั้นที่ 5 ผู้เรียนวิเคราะห์ข้อมูล สรุปผลข้อมูล นำเสนอและอภิปรายผล	5.00	0.00	มากที่สุด
ขั้นที่ 6 ผู้เรียนกำหนดประเด็นปัญหาที่ต้องการสืบสอบหาคำตอบหากปัญหานั้นยังไม่ได้รับคำตอบ	5.00	0.00	มากที่สุด
4. การวัดและประเมินผล	4.67	0.58	มากที่สุด
5. กิจกรรมการอ่านสามารถเสริมสร้างความฉลาดรู้การอ่านของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายได้	4.67	0.58	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวม	4.82	0.32	มากที่สุด

ตารางที่ 2 ผลการประเมินความเหมาะสมของกิจกรรมการอ่านตามรูปแบบการเรียนการสอนแบบสืบสอบเป็นกลุ่มร่วมกับแนวทางการพัฒนาความฉลาดรู้การอ่านเพื่อเสริมสร้างความฉลาดรู้การอ่านของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย

จากตารางที่ 2 สรุปได้ว่าผลการประเมินความเหมาะสมของกิจกรรมการอ่านจากผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 คน มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.82 และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.32 เมื่อนำมาค่าเฉลี่ยที่ได้มาเทียบกับเกณฑ์แล้วพบว่ากิจกรรมการอ่านมีความเหมาะสมอยู่ในระดับ มากที่สุด ซึ่งอาจสามารถนำไปใช้ในการพัฒนาความฉลาดรู้การอ่านของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายได้

อภิปรายผลการวิจัย

การพัฒนากิจกรรมการอ่านตามรูปแบบการเรียนการสอนแบบสืบสอบเป็นกลุ่มร่วมกับแนวทางการพัฒนาความฉลาดรู้การอ่านเพื่อเสริมสร้างความฉลาดรู้การอ่านของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย สามารถอภิปรายผล ดังต่อไปนี้

1. กิจกรรมการอ่านตามรูปแบบการเรียนการสอนแบบสืบสอบเป็นกลุ่มร่วมกับแนวทางการพัฒนาความฉลาดรู้การอ่านเพื่อเสริมสร้างความฉลาดรู้การอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย พัฒนาขึ้นโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนแบบสืบสอบเป็นกลุ่มและแนวทางการพัฒนาความฉลาดรู้การอ่าน โดยการใช้รูปแบบการเรียนการสอนแบบสืบสอบเป็นกลุ่มมุ่งเน้นการแสวงหาความรู้หรือคำตอบผ่านปฏิสัมพันธ์และความร่วมมือของสมาชิกภายในกลุ่มอีกทั้งสามารถบูรณาการได้ทุกสาระวิชา (ดวงกมล สิ้นเพ็ง, 2553; ทิศนา

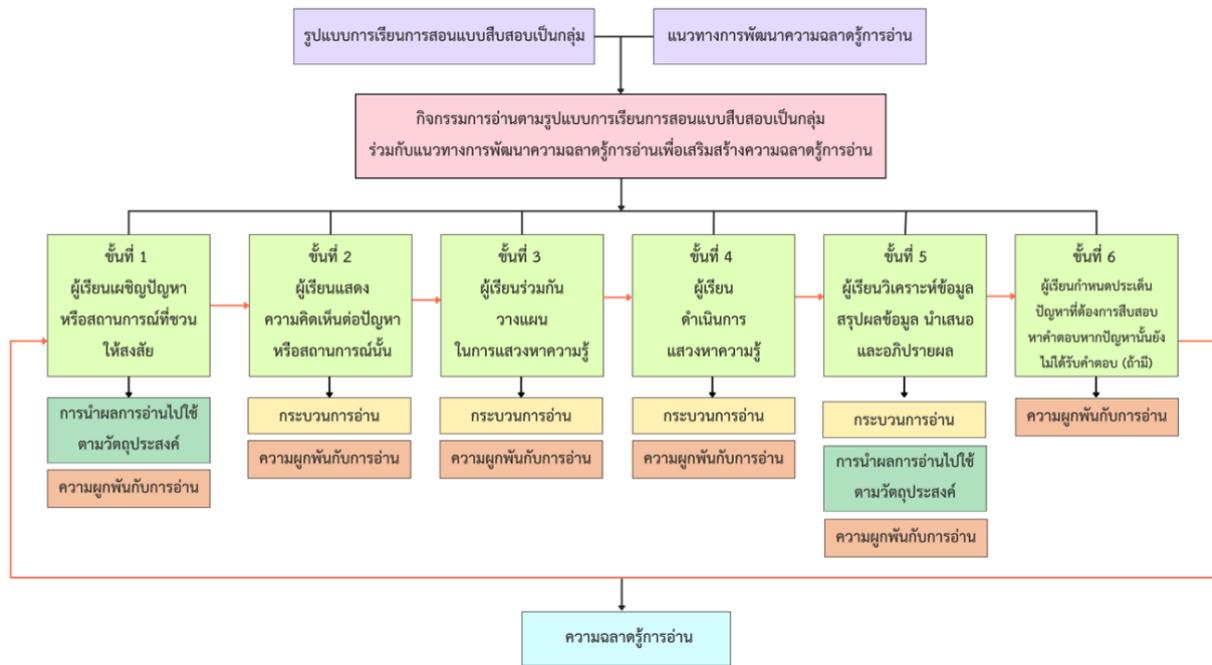
แชมมณี, 2566) และเมื่อนำมาบูรณาการกับแนวทางการพัฒนาความฉลาดรู้การอ่านจะช่วยเพิ่มระดับความสามารถในการอ่านและบรรลุเป้าหมายในการอ่าน ผ่านความร่วมมือของสมาชิกภายในกลุ่ม ซึ่งส่งผลให้เกิดเจตคติที่ดีอีกด้วย

ผลการวิจัยพบว่า การจัดกิจกรรมการอ่านตามรูปแบบการเรียนรู้การสอนแบบสืบสอบเป็นกลุ่มร่วมกับแนวทางการพัฒนาความฉลาดรู้การอ่านเพื่อเสริมสร้างความฉลาดรู้การอ่านของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่พัฒนาขึ้น มีลักษณะที่สอดคล้องกับงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่จะเสริมสร้างความฉลาดรู้การอ่านของนักเรียนได้นั้น ต้องมีขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ที่ชัดเจน ต่อเนื่องกัน อีกทั้งเสริมสร้างแรงจูงใจของนักเรียน ผ่านการเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการเลือกบทอ่านที่หลากหลายตามวัตถุประสงค์และสถานการณ์การอ่าน การมอบหมายภาระงานที่เหมาะสม สาธิตการใช้กลยุทธ์ในการทำความเข้าใจบทอ่าน การอภิปราย แลกเปลี่ยนความคิดเห็น การให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจากทั้งครูและเพื่อนร่วมชั้นเรียน รวมไปถึงการนำผลการอ่านที่ได้รับไปปรับประยุกต์ใช้ให้เข้ากับชีวิตจริง (Nasir et al., 2019; Nurlailiah et al., 2022; Bamabang, 2023)

2. กิจกรรมการอ่านตามรูปแบบการเรียนรู้การสอนแบบสืบสอบเป็นกลุ่มร่วมกับแนวทางการพัฒนาความฉลาดรู้การอ่านเพื่อเสริมสร้างความฉลาดรู้การอ่านของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่พัฒนาขึ้นมีคะแนนเฉลี่ย 4.82 ซึ่งอยู่ในระดับคุณภาพเหมาะสมมากที่สุด ($\bar{X} = 4.82$; S.D. = 0.32) ซึ่งกิจกรรมการอ่านที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น ได้ผ่านกระบวนการตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญในแนวคิดพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับการสอนภาษาไทย และได้มีการปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ จากนั้นจึงให้ผู้ทรงคุณวุฒิประเมินความเหมาะสม โดยผู้ทรงคุณวุฒิได้มีข้อเสนอแนะว่า การจัดกิจกรรมการอ่านที่พัฒนาขึ้นมีขั้นตอนที่ชัดเจน อีกทั้งมีความน่าสนใจ ตลอดจนมีความเห็นว่าการอ่านจะสามารถเสริมสร้างความฉลาดรู้การอ่านของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายได้ เนื่องจากขั้นตอนการจัดการเรียนการสอนส่งเสริมให้นักเรียนได้เรียนรู้ถึงการใช้กลยุทธ์ในการอ่าน การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เลือกบทอ่านตามความสนใจของตนเอง อีกทั้งยังส่งเสริมให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กันภายในกลุ่ม พัฒนาทักษะความสัมพันธ์ รวมทั้งทักษะการแสวงหาความรู้ และทักษะการคิด ด้วยความร่วมมือและการช่วยเหลือจากเพื่อน ๆ ผ่านการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น อภิปราย นำเสนอผลการอ่าน ซึ่งจะนำไปสู่การมีเจตคติที่ดีและมีความผูกพันกับการอ่านอีกด้วย (ศูนย์ดำเนินงาน PISA แห่งชาติ, 2564; ทิศนา แชมมณี, 2566; สสวท., 2567; สำนักงานราชบัณฑิตยสภา, 2562; Joyce & Weil, 2003)

องค์ความรู้ใหม่ที่ได้จากการวิจัย

องค์ความรู้ใหม่ที่ได้จากการวิจัย คือ กิจกรรมการอ่าน ซึ่งพัฒนาขึ้นจากการนำรูปแบบการเรียนรู้การสอนแบบสืบสอบเป็นกลุ่มบูรณาการร่วมกับแนวทางการพัฒนาความฉลาดรู้การอ่าน ทำให้ได้ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการอ่านทั้งหมด 6 ขั้นตอนประกอบด้วย ขั้นที่ 1 ผู้เรียนเผชิญปัญหาหรือสถานการณ์ที่ชวนให้สงสัย ขั้นที่ 2 ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นต่อปัญหาหรือสถานการณ์นั้น ขั้นที่ 3 ผู้เรียนร่วมกันวางแผนในการแสวงหาความรู้ ขั้นที่ 4 ผู้เรียนดำเนินการแสวงหาความรู้ ขั้นที่ 5 ผู้เรียนวิเคราะห์ข้อมูล สรุปผลข้อมูล นำเสนอ และอภิปรายผล และขั้นที่ 6 ผู้เรียนกำหนดประเด็นปัญหาที่ต้องการสืบสอบหาคำตอบหากปัญหานั้นยังไม่ได้คำตอบ (ถ้ามี) ซึ่งสามารถพัฒนาความฉลาดรู้การอ่านของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายตามองค์ประกอบทั้ง 3 องค์ประกอบ คือ กระบวนการอ่าน การนำผลการอ่านไปใช้ตามวัตถุประสงค์และสถานการณ์การอ่านที่หลากหลาย และความผูกพันกับการอ่าน ผ่านการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น แลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็น มีโอกาสเลือกบทอ่านที่หลากหลายตามความสนใจ ตลอดจนเชื่อมโยงผลการอ่านที่ได้ให้สามารถนำไปปรับประยุกต์ใช้กับชีวิตจริงของตนเองได้อย่างเหมาะสม

ภาพที่ 1 องค์ความรู้ใหม่ที่ได้จากการวิจัย

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 ผู้สอนรายวิชาภาษาไทยระดับชั้นมัธยมศึกษาสามารถนำไปปรับประยุกต์ใช้เพื่อส่งเสริมการอ่านให้กับนักเรียน ไม่เพียงแต่การอ่านบทอ่านตามสถานการณ์การอ่านเท่านั้น แต่สามารถปรับใช้กับบทอ่านที่เป็นวรรณคดีและอื่น ๆ โดยปรับประยุกต์ใช้บทอ่านที่ใกล้ตัวผู้เรียน และเลือกใช้กลยุทธ์การอ่านให้เหมาะสมกับบริบทของผู้เรียนแต่ละห้องเรียนได้

1.2 ขั้นตอนการจัดกิจกรรมแต่ละขั้นตอนควรเน้นให้ผู้เรียนได้ศึกษาอย่างเป็นลำดับขั้นและมีปฏิสัมพันธ์กันระหว่างสมาชิกในกลุ่ม เพื่อให้เกิดประสิทธิผลในด้านเจตคติ

1.3 ผู้สอนควรให้การะงานที่เหมาะสมและมีความท้าทายกับผู้เรียน

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

2.1 การวัดและประเมินผลของกิจกรรมสามารถทำได้หลากหลายวิธี โดยผู้สอนควรคำนึงถึงกระบวนการวัดและประเมินผลโดยเน้นการประเมินความก้าวหน้าของผู้เรียนและเน้นให้ผู้เรียนได้นำผลการอ่านไปปรับประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

2.2 ผู้ที่สนใจสามารถนำกิจกรรมที่พัฒนาขึ้นไปปรับประยุกต์ใช้กับการอ่านในรายวิชาอื่น ๆ ได้

เอกสารอ้างอิง

- ดวงกมล สิ้นเพ็ง. (2553). การพัฒนาผู้เรียนสู่สังคมแห่งการเรียนรู้: การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (พิมพ์ครั้งที่ 2). สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทิตนา แคมมณี. (2566). ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ (พิมพ์ครั้งที่ 26). สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 9). สุวีริยาสาส์น.

- ศูนย์ดำเนินงาน PISA แห่งชาติ. (2564). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสามารถด้านการอ่านและแนวทางในการยกระดับความสามารถด้านการอ่านของผู้เรียนไทย*. สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.).
- สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ. (2568). *ค่าสถิติพื้นฐานระดับประเทศของผลการทดสอบ O-NET ชั้น ม.6 จำแนกตามสาระการเรียนรู้*. สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ. สืบค้น 25 มิถุนายน 2568, จาก <https://catalog.niets.or.th/dataset/m6/resource/73af67f9-2151-4179-ab03-70de552a5514>
- สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. (2564). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสามารถด้านการอ่านและแนวทางในการยกระดับความสามารถด้านการอ่านของนักเรียนไทย*. สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.).
- สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. (2565). *กรอบการประเมินด้านการอ่าน PISA 2022*. สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.).
- สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. (2566, 6 ธันวาคม). *การแถลงข่าวผลการประเมิน PISA 2022*. <https://pisathailand.ipst.ac.th/news-21>
- สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. (2567). *ชุดพัฒนาความฉลาดรู้ด้านการอ่าน เล่มที่ 2 กรอบแนวคิดและรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความฉลาดรู้ด้านการอ่าน*. สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.).
- สำนักงานราชบัณฑิตยสภา. (2562). *ทำไมจึงต้องสร้างความรู้: ศึกษาจากปรากฏการณ์และทำนายอนาคต*. สำนักธรรมศาสตร์และการเมืองราชบัณฑิตยสภา.
- Bamabang, S. (2023). The Effect of group investigation model on reading comprehension and critical thinking skills of grade v elementary school students. *Journal of Humanities and Social Sciences Innovation*, 3(1), 61-66. <https://doi.org/10.35877/454RI.daengku1414>
- Joyce, B., & Weil, M. (2003). *Models of teaching* (5th ed.). Prentice-Hall of India.
- Mullis, I. V. S. & Martin, M. O. (2019). *PIRLS 2021 assessment framework*. TIMSS & PIRLS International Study Center. <https://pirls2021.org/frameworks/home/reading-assessment-framework/overview/index.html>
- Nasir, C., Gani, A. S., & Haqqi, D. (2019). Group investigation technique for better reading comprehension skill. *Studies in English Language and Education*, 6(2), 251-261. <https://doi.org/10.24815/siele.v6i2.13619>
- National Assessment Governing board. (2019). *Reading framework for the 2019 National Assessment of Educational progress*. The National Assessment of Educational Progress. <https://www.nagb.gov/content/dam/nagb/en/documents/publications/frameworks/reading/2019-reading-framework.pdf>
- Nurlailiah, A., Vonti, H. L., & Rahmah, M. (2022). The Use of group investigation (GI) technique on student's reading comprehension. *Journal of English Language Studies*, 4(2), 91-99. <https://doi.org/10.55215/jetli.v4i2.5923>
- OECD. (2019). *PISA 2018 assessment and analytical framework*. OECD Publishing. <https://doi.org/10.1787/b25efab8-en>
- UNESCO. (2025, February 11). *What you need to know about literacy*. Retrieved July 24, 2025, from <https://www.unesco.org/en/literacy/need-know>